

Leeftijd 11-14 (UK Key Stage 3)

Roken en vaperen

HEALTHY LUNGS FOR LIFE

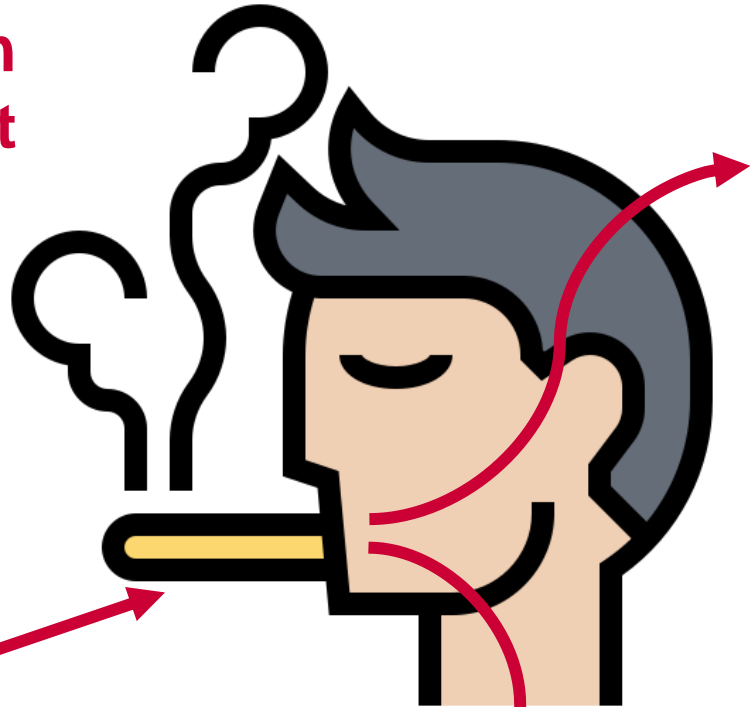
Wat is
roken?

Sigaretten

Bij het verbranden van tabak ontstaat rook die wordt ingeademd.

Sigaretten bevatten gedroogde bladeren van de tabaksplant

De rook bevat nicotine, een zeer verslavende drug

De rook bevat ook teer, koolmonoxide en andere giftige chemicaliën

Waarom is roken zo'n groot probleem?

Roken kan...

**Long- en hartziekten,
kanker en vele andere
gezondheidsproblemen
veroorzaken**

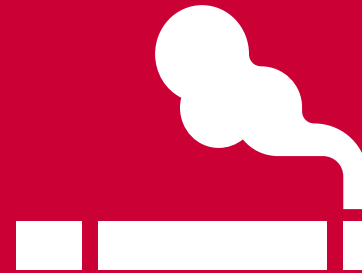

**Leiden tot een
vroege dood**

Roken kan...

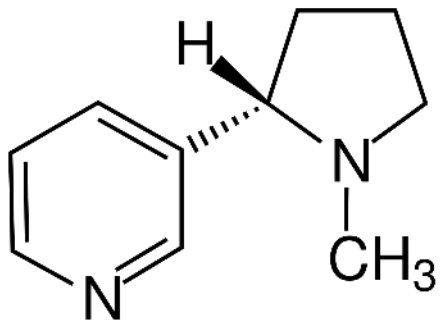

**Niet-rokers ziek
maken als ze in
de buurt zijn en de
rook inademen**

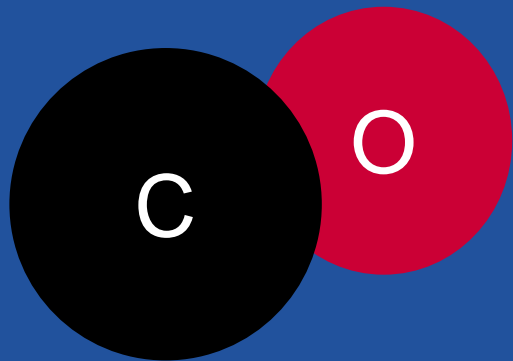
**Erg verslavend zijn –
als je eenmaal
begint, is het
heel moeilijk om
te stoppen**

Rook bevat

Nicotine

Teer

Koolmonoxide

**Meer dan 4000
andere chemicaliën**

A woman with red hair tied back, wearing glasses and a white and yellow striped shirt, is sitting on a blue couch. She is coughing into her fist. A remote control is on the couch next to her. The background is a dimly lit room with a lamp and a patterned pillow.

Hoe roken het
lichaam beïnvloedt

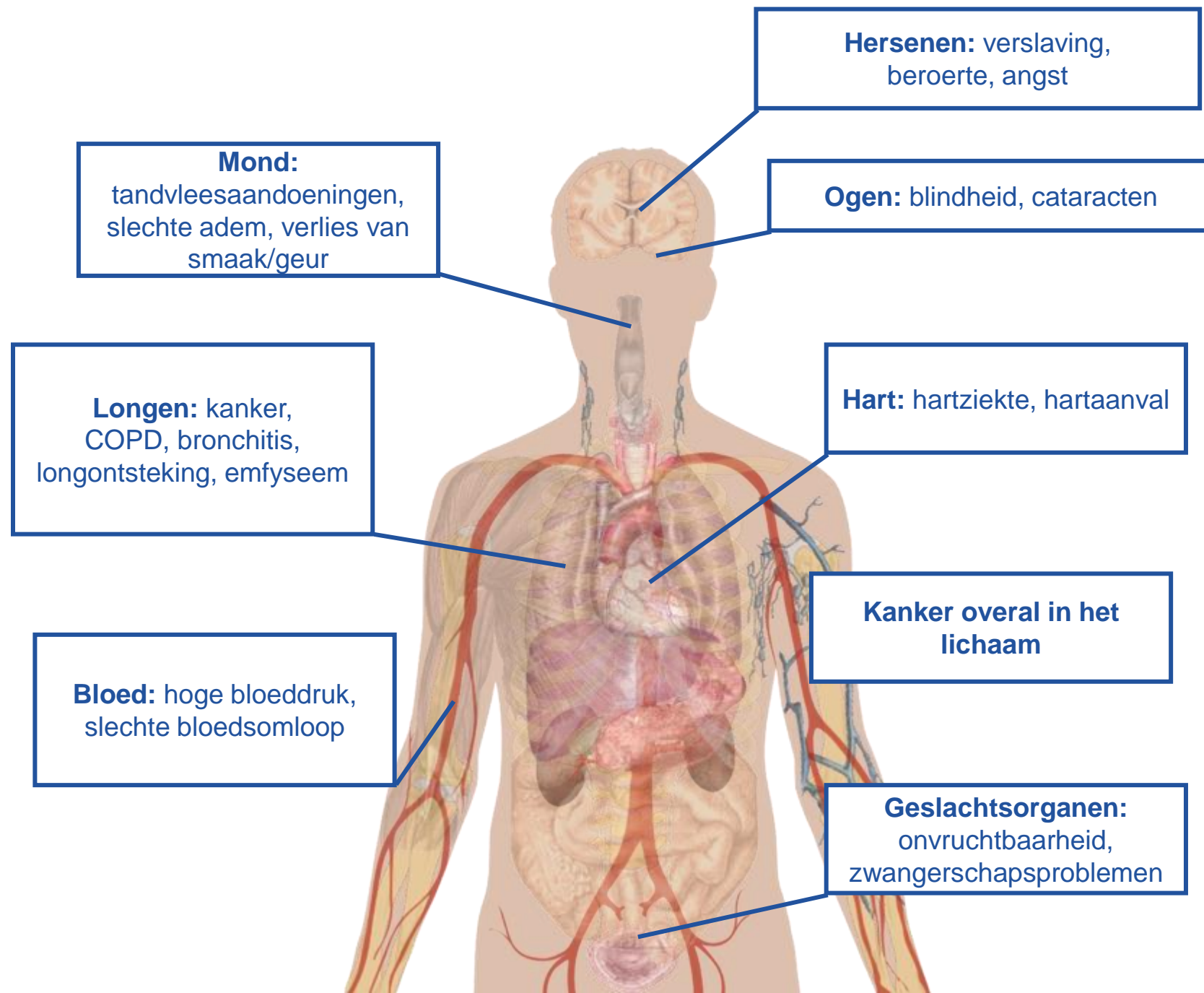

Roken heeft invloed op elk deel van het lichaam

Bekijk een filmpje over hoe roken het lichaam beïnvloedt

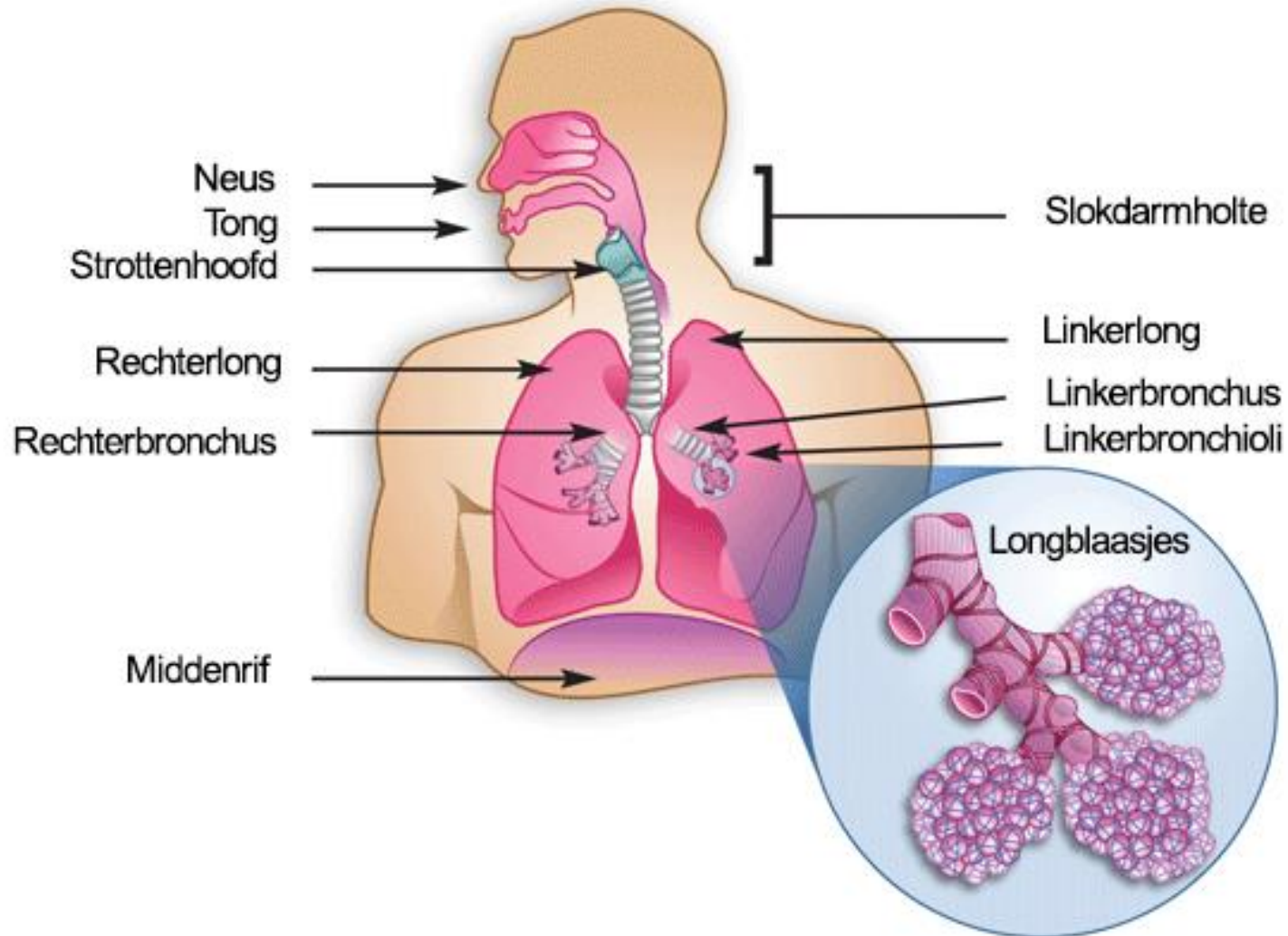
https://www.ted.com/talks/krishna_sudhir_how_do_cigarettes_affect_the_body?language=en

Hoe roken de
longen
beïnvloedt

Hoe de longen werken

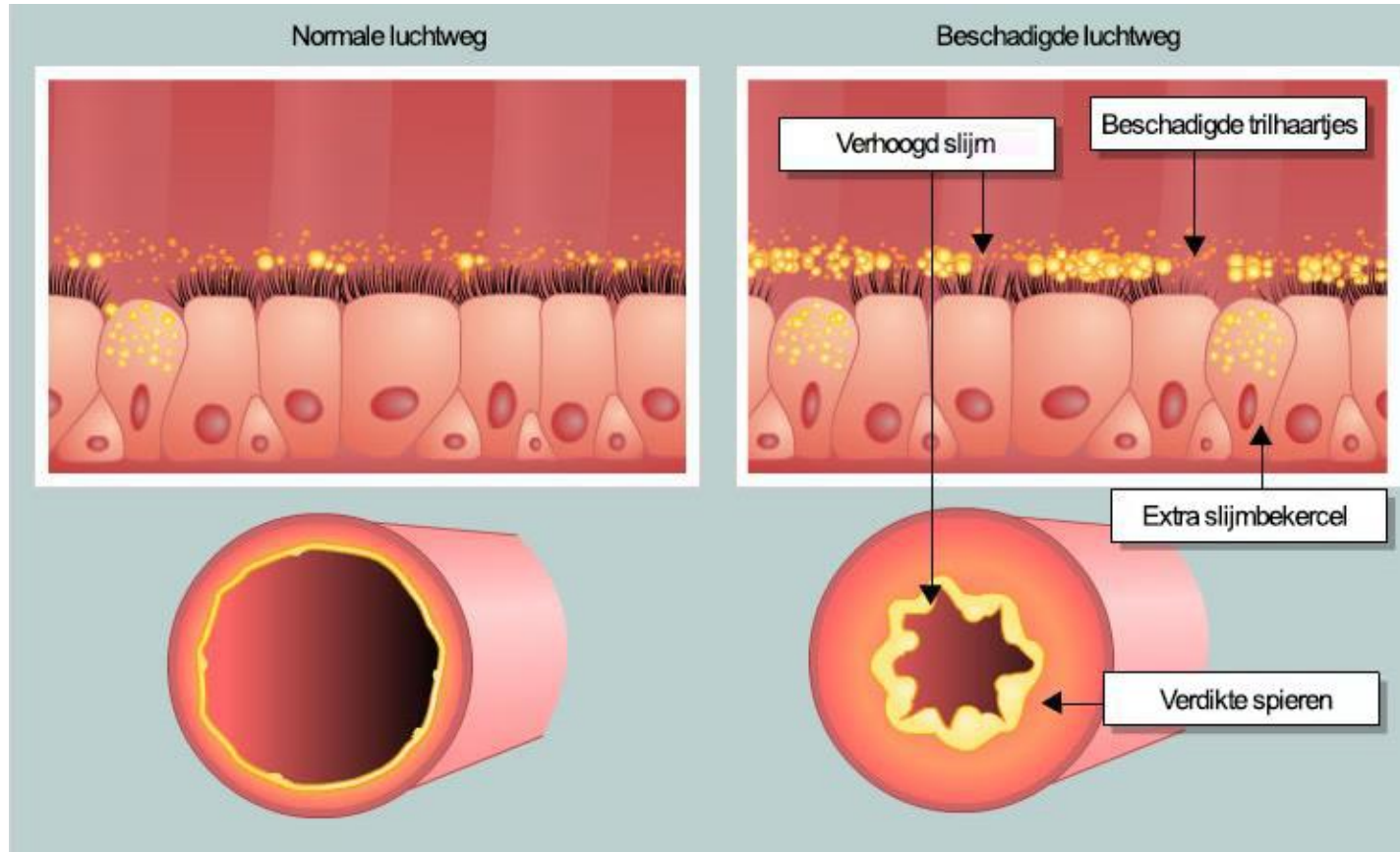
**Bekijk een animatie
van hoe de longen
werken**

https://www.youtube.com/watch?v=f_xnopMf3p8

Hoe roken de longen beïnvloedt

Gezonde longen

- Slijmbekercellen maken slijm aan dat vuil en ziekteverwekkers vasthoudt
- Kleine haarachtige trilhaartjes vegen slijm uit de longen
- De luchtwegen zijn open en ontspannen
- De meeste virussen en bacteriën worden gevangen en verwijderd, zodat er minder infecties zijn

Rokerslongen

- Teer en rook beschadigen de trilhaartjes
- Slijm hoopt zich op
- De luchtwegen worden smaller
- Het is moeilijker om te ademen
- Meer hoesten om slijm te verwijderen
- Meer kans op verkoudheid, griep en borstinfecties

Bekijk een demonstratie met echte longen

<https://youtu.be/uirlNayrSJs?si=GStZDfGqoOxQJEpA>

Astma en COPD

- Astma en COPD zijn longaandoeningen die het moeilijk kunnen maken om te ademen
- Astma wordt vaak overgeërfd (genetisch), maar roken maakt het erger
- COPD wordt bijna altijd veroorzaakt door roken

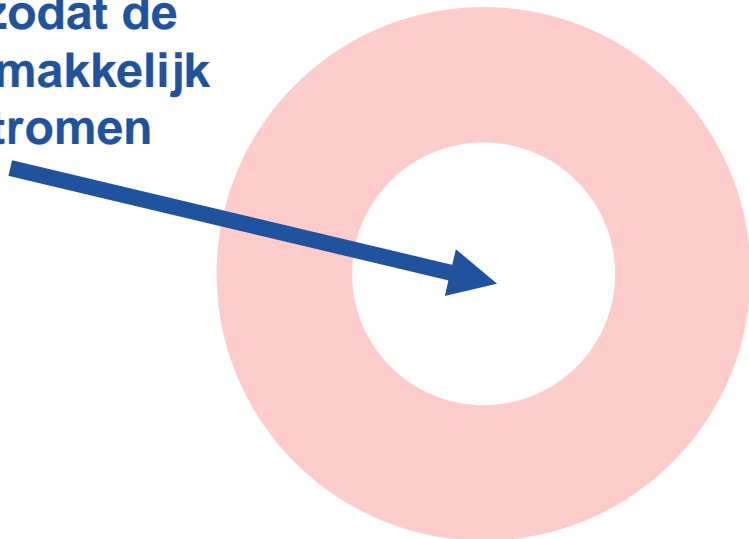

Heb jij of iemand die je kent astma of COPD?

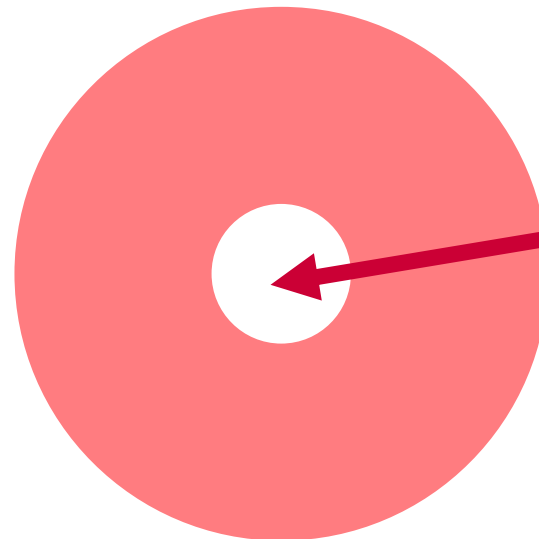
Waarom COPD het moeilijk maakt om te ademen

Probeer door een rietje te ademen om te zien hoe het voelt om COPD te hebben

**Gezonde
luchtwegen zijn
ontspannen en
open, zodat de
lucht gemakkelijk
kan stromen**

**Bij COPD worden de
luchtwegen opgezwollen,
waardoor het moeilijk wordt
om te ademen.**

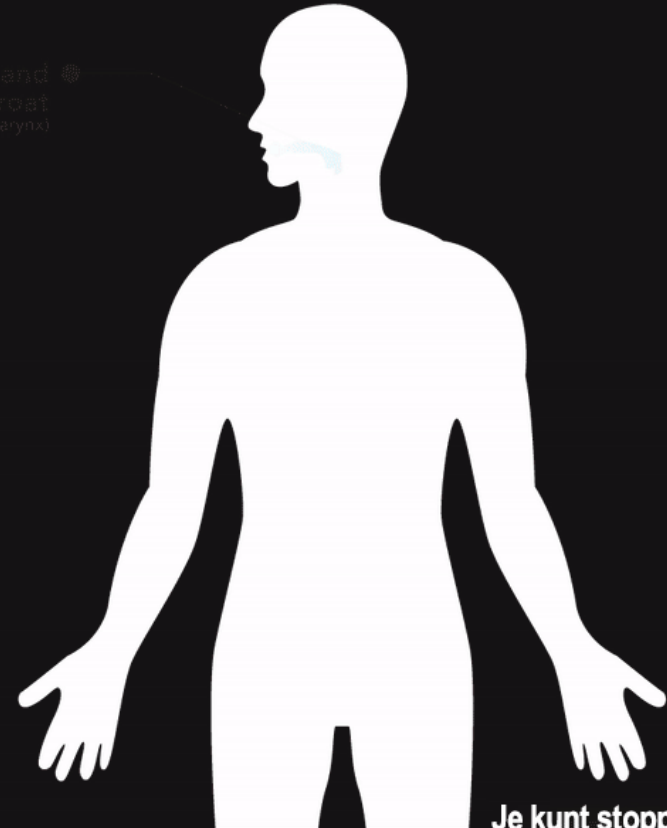
Roken veroorzaakt dit

Longkanker

- Kanker is een ziekte waarbij abnormale cellen ongecontroleerd groeien
- Rokers hebben 25 keer meer kans op longkanker dan een niet-roker
- Roken verhoogt ook het risico op het ontwikkelen van vele andere soorten kanker

Roken kan bijna overal in je lichaam kanker veroorzaken

mouth and
throat
(oral cavity and pharynx)

**Je kunt stoppen.
Voor gratis hulp: 1-800-QUIT-NOW.**

[CDC.gov/quit](https://www.cdc.gov/quit)

A close-up photograph of a large pile of discarded cigarette butts and ash. The butts are scattered across a dark, textured surface, likely a table or ashtray. Some butts are still partially wrapped in their original paper, while others are completely unrolled and charred. The ash is dark and granular, filling the spaces between the cigarette remains. The lighting is soft, highlighting the textures of the paper, the ash, and the charred ends of the cigarettes.

De risico's van roken

Het risico begrijpen

Risico = hoe waarschijnlijk het is dat er iets gebeurt x hoe erg het kan zijn

	Sterven bij een vliegtuigongeluk 	Een auto-ongeluk hebben 	Twee zessen gooien met dobbelstenen 	Verkouden worden
Hoe groot is de kans op een ongeval?	Ze er onwaarschijnlijk	Redelijk waarschijnlijk	Redelijk waarschijnlijk	Ze er waarschijnlijk
Als het zou gebeuren, hoe erg zou het dan waarschijnlijk zijn?	Ze er ernstig	Redelijk ernstig	Helemaal niet ernstig	Doorgaans niet zo ernstig

Zeer ernstig

Sterven bij een vliegtuigongeluk

- Zeer ernstig
- Zeer onwaarschijnlijk

Hoog
risico

Een auto-ongeluk hebben

- Redelijk ernstig
- Redelijk waarschijnlijk

Twee keer 6 gooien met
dobbelstenen

- Helemaal niet ernstig
- Redelijk waarschijnlijk

Verkouden worden

- Doorgaans niet ernstig
- Zeer waarschijnlijk

Niet ernstig

Laag
risico

Zeer onwaarschijnlijk

Zeer waarschijnlijk

De risico's van roken

Kijk naar de kaarten met gezondheidseffecten. Kun je...?

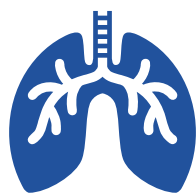
1. De kaarten sorteren van zeer ernstig naar minst ernstig
2. De kaarten sorteren van meest waarschijnlijk naar minst waarschijnlijk
3. Je rangschikking gebruiken om de risico's op de kaart te plaatsen?

 Slechtere conditie	 Longziekte	 Meer verkoudheid/ griep	 Tandvlees- aandoeningen	 Hoesten	 Slechte adem
 Hartziekte	 Verminderde reukzin	 Verminderde smaakzin	 Kortademigheid	 Gerimpelde huid	 Kanker
 Abnormaal sperma	 Gekleurde tanden, haren en vingers	 Trillende handen	 Moeilijker om zwanger te raken	 Hoge bloeddruk	 Slechte bloed- circulatie en gangreen

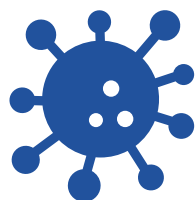
(NB: er is geen definitief goed of fout antwoord)

Slechtere conditie

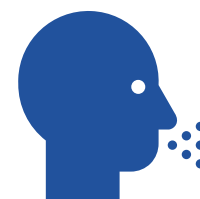
Longziekte

Meer
verkoudheid/griep

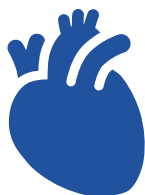
Tandvleesaan-
doeningen

Hoesten

Slechte adem

Hartziekte

Verminderde
reukzin

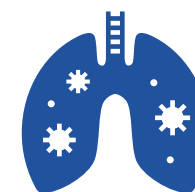
Verminderde
smaakzin

Kortademigheid

Gerimpelde huid

Kanker

Abnormaal
sperma

Gekleurde
tanden, haren
en vingers

Trillende handen

Moeilijker om
zwanger te raken

Hoge bloeddruk

Slechte
bloedcirculatie
en gangreen

Beoordeel de gezondheidseffecten van roken

Zeernstig

Hartaanval/beroerte

Longkanker

Chronische longziekte

Andere vormen van kanker

Verlies van geur/smaak

Vruchtbaarheidsproblemen

Gekleurde

Tandvleesaandoeningen

tanden/vingers/haar

Rimpels

Niet ernstig

Slechte adem

Zeeronwaarschijnlijk

Zeer waarschijnlijk

Welke gezondheidseffecten van roken zijn volgens jou het ergst?

Welke gezondheidseffecten zouden je overtuigen om te stoppen of niet te beginnen?

Snel en drastisch stoppen vermindert de gezondheidsrisico's van roken

Kies voor een betere vruchtbaarheid

De meeste negatieve effecten van roken op de vruchtbaarheid van mannen en vrouwen zullen worden voorbehouden.⁵

1
jaar

24
uur

Kies voor meer energie

Je longen zullen beter werken.¹

2-12
weken

Kies gezonde longen

Je bloedcirculatie zal verbeteren, waardoor lichamelijke activiteit gemakkelijker wordt... dit geeft je ook meer energie.²

Stoppen met roken

1-2
maanden

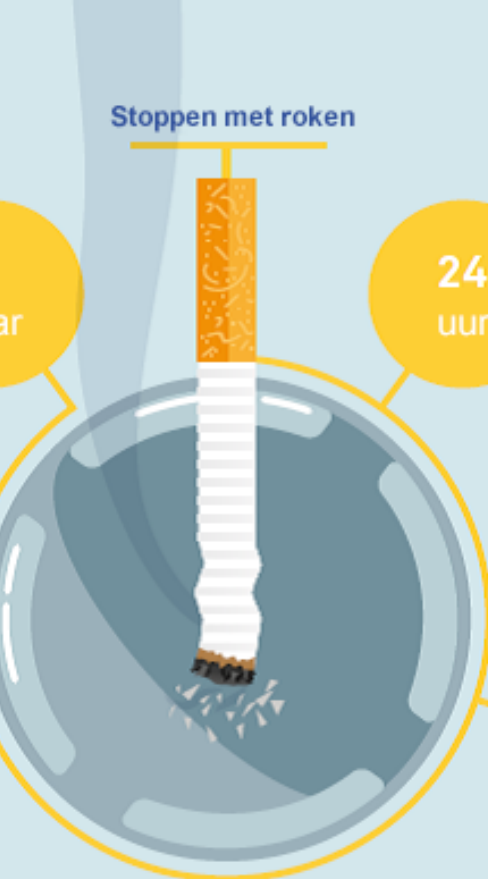
Kies ervoor om je jong te voelen

Je huid wordt verjongd – je zou er 13 jaar jonger uit kunnen zien.⁴

Kies ervoor om minder te

Hoesten, slijm en piepende ademhaling nemen af.³

Wat is passief
roken?

Passief roken

- Passief roken betekent per ongeluk rook inademen van de sigaret van iemand anders
- Dit kan dezelfde gevolgen voor de gezondheid hebben als roken.
- Vooral kinderen lopen risico.
- Daarom is roken in veel landen verboden op openbare plaatsen.

Welke regelgeving
beschermt mensen
tegen passief
roken in jouw land?

Welk gedrag kan
je blootstelling
aan passief roken
verminderen?

Waar of niet waar?

Roken tast
alleen de
longen aan

NIET WAAR!

Roken tast bijna elk deel van het lichaam aan, en er sterven meer rokers aan hartziekten dan aan longkanker.

Waar of niet waar?

Meer dan de helft van de rokers sterft door roken

WAAR!

Sommige onderzoeken hebben aangetoond dat tot twee derde van de langdurige rokers overlijdt aan een aan roken gerelateerde ziekte.

Waar of niet waar?

Nicotine is de
gevaarlijkste
stof in sigaretten

NIET WAAR!

Hoewel nicotine erg
verslavend is, veroorzaken de
teer en koolmonoxide in rook
de meeste schade

Waar of niet waar?

Roken of vaperen
kan astma-
aanvallen
veroorzaken

WAAR!

Astma is voornamelijk genetisch bepaald, maar roken, passief roken of vaperen kan leiden tot een levensbedreigende astma-aanval

Waar of niet waar?

Het heeft
geen zin om te
stoppen, want
de schade is
aangericht

NIET WAAR!

Binnen enkele dagen kan het lichaam zichzelf beginnen te herstellen. Binnen enkele jaren zal een ex-roker zijn/haar ziekterisico drastisch zien verminderen.

Waar of niet waar?

Rokers
sterven 5 jaar
eerder dan
niet-rokers

NIET WAAR!

Het is zelfs nog meer!
Doorgaans sterven
levenlange rokers 10 jaar
eerder dan niet-rokers.

Waar of niet waar?

Roken
tijdens de
zwangerschap
schaadt de
baby

WAAR!

Sigaretten verminderen de zuurstoftoevoer naar de baby en er is een grotere kans dat de baby te vroeg of doodgeboren wordt.

Waar of niet waar?

Vapen is
veilig

NIET WAAR!

Het is waarschijnlijk minder gevaarlijk dan roken, maar het kan net zo verslavend zijn. Er zijn steeds meer aanwijzingen dat het longschade veroorzaakt.

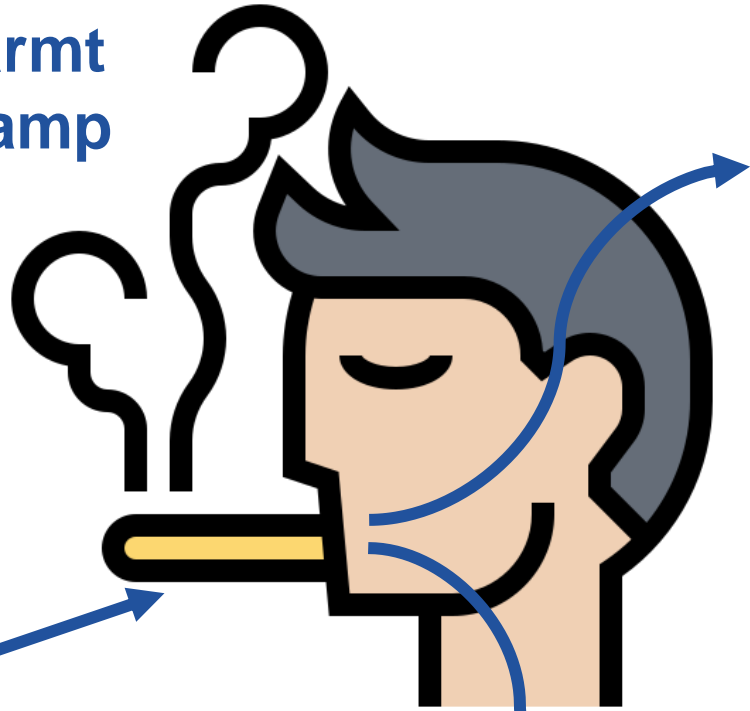

Roken versus vapen

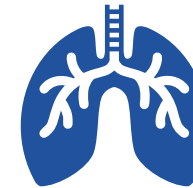
E-sigaretten/vapes

Een batterij verwarmt de vloeistof om damp te produceren die wordt ingeademd

Vapes bevatten een dragervloeistof, nicotine en smaakstof

Net als bij sigaretten is nicotine verslavend

De hete damp kan de longen irriteren

Waarom is vaperen een probleem?

- Vapes zijn uitgevonden om mensen te helpen stoppen met roken
- Vapes bestaan nog niet lang genoeg om de gevolgen voor de gezondheid op lange termijn te begrijpen
- Mensen die nooit hebben gerookt (vooral jonge mensen) beginnen te vaperen
- Jongeren raken verslaafd aan nicotine

Gezondheidseffekten van vaperen

Mogelijk verband met tandvleesaandoeningen

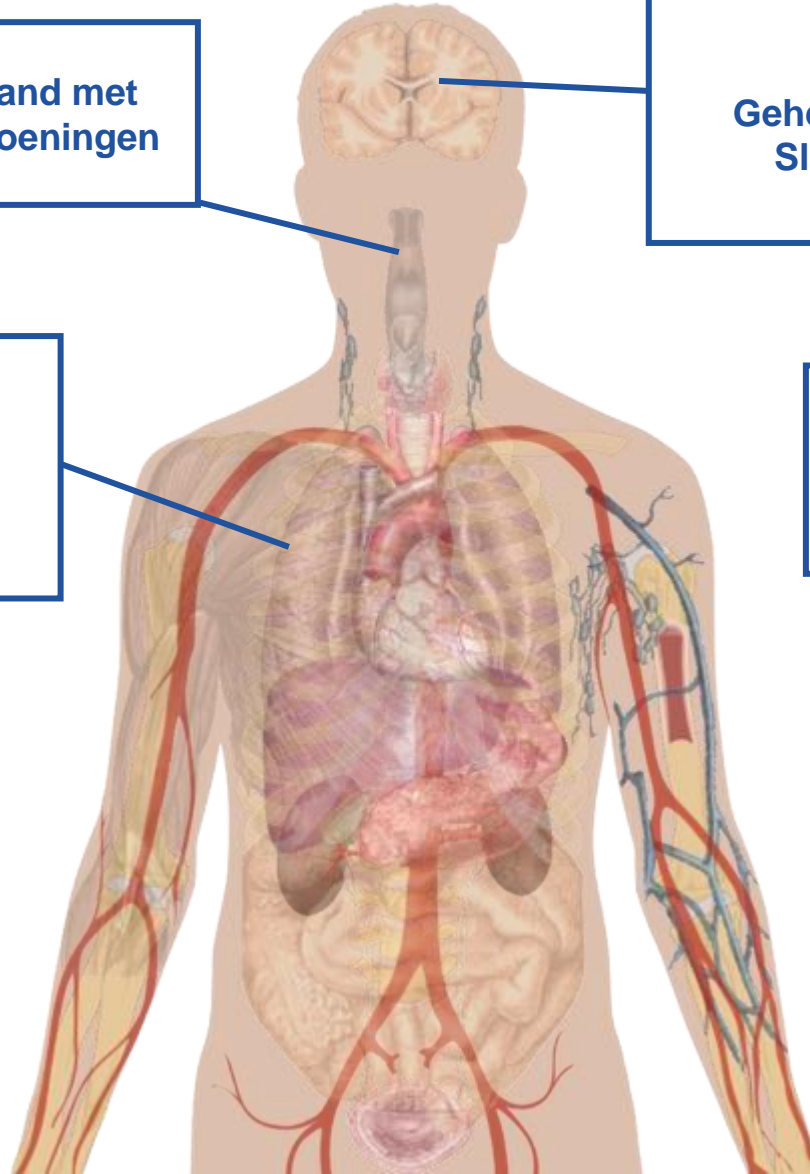
Verslaving
Angst
Geheugenproblemen
Slaapproblemen

Longschade
Chronische hoest
Astma-aanvallen

Meer kans om te beginnen met roken vanwege nicotineverslaving

Blootstelling aan potentieel schadelijke chemicaliën

Ik weet niet wat de gevolgen op lange termijn kunnen zijn

Waarom vaperen bijzonder riskant is voor tieners

De longen van tieners zijn nog in ontwikkeling en kunnen dus gemakkelijker worden beschadigd

De hersenen van tieners ontwikkelen zich nog steeds, dus raken gemakkelijker verslaafd

Vroegtijdig verslaafd raken aan nicotine kan later de kans op roken vergroten

Hoe eerder je begint en hoe langer je vaped, hoe groter de kans dat dit tot gezondheidsproblemen leidt.

Roken versus vaperen

	Roken (sigaretten)	Vaperen (e-sigaretten)
Wat het is		
Wat zit er in?		
Wetten		
Effecten op de gezondheid		

HEALTHY LUNGS FOR LIFE

